

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnino proste.

Ptujski okrajni zastop.

Iz Sloven. goric.

Lanska volitev v okrajni zastop ptujski je pokazala, kako naglo propadajo kmetijski veliki posestniki. Kajti prej je bilo takih posestnikov še dva do tristo, lani niti ena dobra tretjina več! Veliko večino posestnikov volilcev so dale občine iz Slovenskih goric. Tu imamo najugodnejšo priliko, da vidimo, kako se število krč, da občine, ki so še pred 6 ali 8 leti dale deset in celo več veleposestnikov volilcev, danes komaj dva ali tri zamorejo.

Gospodarski napredek je malokje opaziti, večina posestnikov se za to ne zmeni! Navaden izgovor gospodarjev je: Tako je moj oče in moj ded delal, pa je šlo, zakaj bi jaz drugače delal? Da so se gospodarske razmere premenile docela, to se pušča v nemar! Tudi sinovi gospodarjev se za svoj bodoči stan nič ali le površno izražajo. To se zdi mnogim še vedno kot nepotrebno!

Ko se hoče posestvo izročiti, ni nikjer denarja, da bi se ta ali oni sin ali hči v gotovini izplačala, začne se trgenje in kosanje posestva! Kmetiji se odtrgajo najboljši travniki, potrebne njive. Kar še ostane, se predrago izroči, se obremeni z vžitkom in izposojili, da prejemnik ne more shajati. Tudi on mora še kose odprodati, samo par let je trajalo in iz kmetije je nastala mala želarija, ali pa je vse razprodano. Tudi z neumnim pijančevanjem gospodarjev in sinov se dosti kmetij zapravi in razpravi! S posebnim državnim zakonom se je desetek znižal. Pa to malo koristi, ker se posestva po ptujski sodnji in po zvedenih previsoki cenijo v zapuščinskih zadevah! Posebno to je stvar, katera bi se morala zasledovati! Ali se res hoče to državni blagajni s

cenitvijo nazaj spraviti, kar je namenjeno za olajšavo kmetškemu ljudstvu?

Mi moramo vsi skrbeti in na to delati, da se dobre in lepe kmetije po našem okraju ohranijo, ne pa dasprotno!

Za bodočo volitev pa moramo naše glasove zbirati! V vsaki občini, v vsaki župniji se morajo posestniki zato sami brigati, da so vsi vpisi v zemljiški knjigi in katastarski pravilni. Tega ne more nihče drugi zasledovati, ker nihče ne ve, koliko ima ta ali oni posestnik predpisane dače, v katerih občinah poseduje zemljišča in ima dačo prepisano, na katero staro ime se dača še predpisuje itd. Brigajmo se za svoje pravice, skrbimo vsi, da bomo pripravljeni vsaki čas! Mogoče je, da imamo v kratkem zopet volitve!

Rusko-japonska vojska.

Kaj je z mirom?

V zadnji številki smo poročali, da je ameriški predsednik Roosevelt hotel posredovati, da bi se sklenil mir med Rusi in Japonci in takoj poročali, da se nam zdi, da Rusi toliko časa, dokler ne bodo zmagali, ne bodo sklepali miru. In dobro smo uganili. Vesti o sklepanju miru so popolnoma utihnile in vojska se nadaljuje. General Linevič sploh noče nič slišati o miru, ker je prepričan, da se v kratkem, ko pridejo Japonci bolj proti severu, položaj na bojišču popolnoma spremeni. Mi smo tudi prepričani, da slednjič zmagajo Rusi, ker sicer bo v desetletjih morala Evropa prestati naval azijskih narodov in sicer tako hud, kakoršnega zgodovina ne pozna. Zato se nam čudno zdi, da Evropa tako mirno gleda to vojno in da Angleži še celo Japoncem pomagajo. Toda

Angleži si kopljejo prav gotovo grob za svojo trgovino in morda tudi za svoje ozemlje na Daljnem Vzhodu.

Na suhem.

Kakor se poroča, se je general Linevič že umaknil s svoje prve obrambne točke, kar pa ne znači, da bi ne imel namena, se držati na pozicijah med Kirinom in Čangčunom. Prva ruska obrambna točka se je raztezala, kakor se vobče sodi, od Čakvakliena preko Šihagvaja do Posmenhenga. Gotovo je to, da se sedaj Linevič umika s svojih prvotnih pozicij z namenom, da se ustavi v močno utrjenih pozicijah med Kirinom in Čangčunom, nadejajoč se, da bo med tem dobil toliko okrepitvenja, da bo lahko uspešno kljuboval vsem japonskim navalom. Po poročilih iz Šanghaja pa je Linevič svoje skrajno desno krilo umaknil do železniške proge v bojazni, da bi je Japonci ne razdejali. Ta ukrep dokazuje, da je Linevič določil za svojo glavno obrambno točko ozemlje med Kirinom in Čangčunom.

Govori se, da je ruski vrhovni poveljnik v skrbeh zaradi obrambe železniške proge. Linevič je prepričan, da imajo Japonci namen, s prihodnjim bojem naskočiti Vladivostok; zato se je odločil, da se za vsako ceno upre japonskemu prodiranju v Harbin. Znano je, da je dobil iz Petrograda ukaz, da mora na vsak način zabraniti, da bi Japonci stopili na ruska tla.

Pred nekaj dnevi se je sestal v Hunčulinu vojni svet ruskih generalov, ki je trajal izredno dolgo. Med tem so dospela znatna ojačenja v Harbin, na Sungari, v Čangtu in Kirin. Rusi delajo noč in dan na utrdbah in polagajo mine.

Vesti, da je popolnoma obkoljen Linevič

LISTEK.

Izdajstvo.

Povest. Spisal J. V. Starogorski.

(Konec.)

Komaj se je naredil mir in izid volitve se naznani. Niti eden nasprotnikov ni bil izvoljen, sami značajni ljudje. Bledi od jeze, s penami na ustnih so stali, potisnjeni v kot. Oči so se jim svetile kakor šakalom. Morali so se umikati zmagovalcem, ki so rastle kakor velikani.

„Kmetje ste volili gospoda“, so se rogali.

„Pa vsaj svojo“, je zopet vzkipeł Logar. „Razumete, svojo gospodo, ne tujih ščuk, kakor bi vi radi. Nismo volili gospoda kmeta, ki je samo tedaj kmet, če hoče kaj od vas, drugače vas pa ne pogleda. Volili smo moža, katerim nismo ničesar dolžni, kakor vi, ki ste bili primorani, da vas ne odere na meh. Hohoho!“

„Drži gobec, stari bedak“, zarohni Izidor. Logar mu obrne hrbet in vpraša tako ironično, da še je druge zgrozilo.

„Vprašajte, vprašajte, koliko smodnika je kupil in kedar ga bo postreljal. In če bo rabil majhne ali velike topiče ali celo topove. Vprašajte ga... Pa še to, koliko žganjice je na

pipi in če je na puf. In teletine in... vprašajte ga.“

To zaničevanje je huje zaskrbelo nasprotnike kakor poraz. Posebno ker se je vse krotalo Logarjevemu govorjenju in mežikanju z levim očesom. Kar dvigali so pesti.

Logar je pa popravil svoje ščetinaste brke, stisnil pesti in pljunil.

„Pfuj! Dolžniki ne bodo grozili svobodnemu človeku... Ljubše vam je tlačaniti, kakor pa biti lastni gospodarji... Pfuj... saj rečem pfuj!“

„Kdo je izdajalec?“ so rinili k njemu.

Logar je pa skočil na klop, da so ga vsi videli.

„Kdo je? vprašate. Vsi oni, ki so volili nasprotnike Slovencev, vsi oni, katerim je mačeha ljubša od lastne matere.“

„Sem li jaz... jaz...“

„Ha, da bi se vam glave spremenile v zeljate in prišle kozice pa bi jedle, alf pa da bi se spremenili v solnate stebre, kakor Lotova žena. — Pri zadnji večerji je tudi vaš patron vprašal Gospoda, če je on tisti, ki ga bo izdal, sam je pa vedel najboljši... Pfuj... Kdo nima denarja za vrv? Iskarijot je vsaj dobil denarje, vi pa se z žganjico ne morete obesiti.“

Logar je izlekel oguljeno denarnico in vrgel par petic med nasprotnike.

„Kdor nima denarja za vrv... Evo!... Ali nisem milosrčen. Izidor še vam tega ne privošči...“

Logar še bi huje razgrajal, ako bi ga njegovi ne potegnili med se in ga odveli iz sobe.

Nasprotniki so vpili, da ga tožijo, kar se pa ni zgodilo. Ali so se sramovali? Mogoče!? „To je prokleti človek“, je vrelo med njimi.

„Prav je govoril“, so rekli na tibem omi, ki so bili primorani, ali radi dolga, ali česar drugega.

Izidor je pa priletel ves divji domov.

„Naj še se mi oni vrag samo enkrat prikaže v moji hiši, pokažem mu.“

Hčer se je ustrašila. Vedela je, kaj se je zgodilo. Ni hotela pokazati pisma, vedoč, da bi grmelo, ali še kaj hujšega.

Izidor je pa hodil po hiši in se lovil za glavo in ušesa.

„Ta sramota, basama terentete... ako bi me še ne sleparil tako, da sem res trdno upal na zmago. Sedaj pa ta poraz... In oni človek s svojim vražjim jezikom... Ali njemu ne morem do živga, pač pa posvetim Kalinu.“

Ali Izidor se je blamiral tudi tukaj. Kalin je zaupal vse odvetniku in ko je vložil Izidor tožbo, se mu je vrnil denar, ker po postavi ni nič prej opominjal na vrnitev.